

V zadevi Prevalnik proti Sloveniji,

je Evropsko sodišče za človekove pravice (Tretja sekcija) v senatu, ki so ga sestavljali: G. J. HEDIGAN, Predsednik

G. B.M. ZUPANČIČ,

G. L. CAFLISCH,

G. V. ZAGREBELSKY

G. E. MYJER,

G. DAVID THOR BJORGVINSSON,

Ga. I. ZIEMELE, *sodniki,*

in G. V. BERGER, *kot sodni tajnik Sekcije*

na zasedanju za zaprtimi vrati 8. junija 2006 ,

izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

1. Primer izvira iz pritožbe (št. 25046/02) zoper Republiko Slovenijo, ki jo je slovenski državljani, g. Stanko Prevalnik (»pritožnik«), vložil na Sodišču v skladu s členom 34 Konvencije za zaščito človekovih pravic in temeljnih svoboščin (»Konvencija«) 24. junija 2002.

2. Pritožnika je zastopala odvetniška pisarna Verstovšek. Slovensko vlado (»Vlada«) je zastopal njen zastopnik, g. L. Bembič, generalni državni pravobranilec.

3. Pritožnik v skladu s členom 6 § 1 Konvencije zatrjuje, da je bilo trajanje postopka pred domačim sodiščem, v katerem je bil udeležen kot stranka, predolgo. Po vsebini se je prav tako pritožil zaradi pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva v zvezi s predolгим trajanjem postopka (Člen 13 Konvencije).

4. Dne 7. septembra 2004 je Sodišče sklenilo, da bo Vladi posredovalo pritožbo glede dolžine postopka in pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva s tem v zvezi. V skladu s členom 29 § 3 Konvencije je hkrati sklenilo, daje pritožba dopustna in utemeljena.

DEJSTVA

1. Pritožnik je bil rojen leta 1970 in živi v Orehovi vasi.

2. Dne 20. maja 1995 se je pritožnik poškodoval v nesreči pri delu v rudniku lignita. Delodajalec pritožnika je bil zavarovan pri zavarovalnici ZT.

1. Dne 4. novembra 1996 je pritožnik sprožil pravdni postopek pred Okrajnim sodiščem v Celju zoper delodajalca in zavarovalnico ZT in zahteval odškodnino v višini 1.950.000,00 tolarjev (približno 8.120 evrov) za poškodbe, ki jih je utrpel. Med 20. novembrom 1996 in 3. januarjem 2000 je pritožnik vložil štiri

pripravljalne spise in/ali dodatne dokazne predloge.

Med 2. septembrom 1997 in 12. novembrom 1999 je pritožnik vložil tri zahtevke za določitev naroka za obravnavo.

Od treh obravnav, ki so bile opravljene med 26. novembrom 1998 in 20. januarjem 2000, ni bila nobena preložena na zahtevo pritožnika.

Med postopkom je sodišče imenovalo sodnega izvedenca medicinske stroke.

Sodišče je imenovanega izvedenca zaprosilo za dodatno mnenje.

Na zadnji obravnavi se je sodišče odločilo, da izda pisno sodbo. Sodba, s katero je bilo delno ugodeno pritožnikovi zahtevi, je bila 24. februarja 2000 vročena pritožniku.

1. Dne 10. marca 2000 sta se pritožnikov delodajalec in ZT pritožila na Višje sodišče v Celju.

Sodišče je 6. decembra 2000 delno ugodilo pritožbi ZT, dopolnilo sodbo in zadevo vrnilo v ponovno obravnavo na sodišče prve stopnje.

Sodba je bila 27. decembra 2000 vročena pritožniku.

1. Med postopkom ponovne obravnave med 2. februarjem 2001 in 4. aprilom 2001 je pritožnik vložil dva zahtevka za določitev naroka za obravnavo.

Med 7. februarjem 2001 in 6. junijem 2002 je pritožnik vložil štiri pripravljalne spise in/ali dodatne dokazne predloge.

Od treh obravnav, ki so bile opravljene med 12. junijem 2001 in 6. junijem 2002, ni bila nobena preložena na zahtevo pritožnika.

Med postopkom je sodišče imenovalo sodnega izvedenca medicinske stroke. Na zadnji obravnavi se je sodišče odločilo, da izda pisno sodbo. Sodba, s katero je bilo delno ugodeno pritožnikovi zahtevi, je bila 17. junija 2002 vročena pritožniku.

1. Dne 27. junija 2002 se je pritožnik pritožil na Višje sodišče v Celju.

Sodišče na drugi stopnji je 18. septembra 2003 zavrnilo njegovo pritožbo.

Sodba je bila 8. oktobra 2003 vročena pritožniku.

PRAVO

1. Pritožnik se je pritožil zaradi predolgega trajanja postopka. Skliceval se je na Člen 6 § 1 Konvencije, ki določa:

»Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih..... v razumnem roku odloča sodišče.«

2. Pritožnik se je po vsebini tudi pritožil, da so bila notranja pravna sredstva, ki so na voljo za predolge pravne postopke v Sloveniji, neučinkovita. Člen 13

Konvencije se glasi:

« Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.«

A. Dopustnost

1. Vlada se je sklicevala, da niso bila izčrpana domača pravna sredstva.

2. Pritožnik je izpodbijal to navedbo in izjavil, da dosegljiva pravna sredstva niso bila učinkovita.

3. Sodišče ugotavlja, da je obravnavana pritožba podobna zadevama *Belinger* in.

Lukenda (Belinger proti Sloveniji, št. 42320/98, 2. oktober 2001, in *Lukenda proti Sloveniji*, št. 23032/02, 6. oktober 2005). V teh zadevah je Sodišče zavrnilo ugovor Vlade o neizčrpanosti domačih pravnih sredstev, ker je ugotovilo, da pravna sredstva, ki so bila na voljo pritožniku, niso bila učinkovita. Sodišče opozarja na ugotovitve v zadevi *Lukenda*, da predstavlja kršitev pravice do sojenja v razumnem roku sistemski problem, ki izhaja iz neustrezne zakonodaje in neučinkovitega delovanja sodnega sistema.

4. V zvezi z obravnavano zadevo Sodišče ugotavlja, da Vlada ni posredovala nobenih prepričljivih dokazov, zaradi katerih bi moralo Sodišče to zadevo obravnavati drugače od uveljavljene sodne prakse.

5. Sodišče nadalje ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu člena 35 § 3 Konvencije. Prav tako tudi ni nedopustna iz katerikoli drugih razlogov. Zato je pritožbo razglasilo za dopustno.

B) Utemeljenost zadeve

1. Člen 6 S1

1. Obdobje, ki gaje treba upoštevati, seje začelo 14. novembra 1996, ko je pritožnik sprožil postopek pred Okrajnim sodiščem v Celju in se je končalo 8. oktobra 2003, ko je bila sodba Višjega sodišča v Celju vročena pritožniku. Obdobje, ki gaje treba upoštevati, je torej trajalo več kot šest let na štirih stopnjah sojenja.

2. Sodišče ponovno poudarja, da je treba razumnost trajanja postopka ocenjevati glede na okoliščine zadeve in ob upoštevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanja pritožnika in vpletenih oblasti ter presoje, kolikšen je bil pomen sporne zadeve za pritožnika v sporu (gl. med številnimi drugimi viri, *Frydlender proti Franciji*, [GC], št. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII).

3. Po preučitvi vsega predloženega gradiva in v skladu s sodno prakso Sodišče ocenjuje, daje bilo trajanje postopka v obravnavani zadevi predolgo in zato ne izpolnjuje zahteve po »razumnem toku«.

Zaradi tega je prišlo do kršitve člena 6 § 1.

2. Člen 13

4. Sodišče ponovno poudarja, da člen 13 zagotavlja učinkovito pravno sredstvo pred domačimi oblastmi za zatiranje kršitev zahteve po sojenju v razumnem roku iz člena 6 § 1 (glej *Kudla proti Poljski*, [GC], št. 30210/96, § 156, ECFIR 2000-X.I). Ob tem poudarja, da so bili ugovori in trditve, ki jih je navedla Vlada, že zavrjeni v prejšnjih zadevah (glej *Lukenda*, naveden zgoraj), zato ne vidi razlaga, da bi v obravnavani zadevi sprejelo drugačno odločitev.

5. Zato Sodišče meni, da gre v obravnavani zadevi za kršitev člena 13 zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v domačem pravu, s katerim bi pritožnik mogel pridobiti odločbo, ki bi potrdila njegovo pravico do sojenja v razumnem roku, kot to določa člen 6 § 1.

II. UPORABA ČLENA 41 KONVENCIJE

1. Člen 41 Konvencije določa:

» Če Sodišče ugotovi, daje prišlo do kršitve Konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje«.

A. Škoda

1. Pritožnik je zahteval 8.000 evrov (EUR) za nepremoženjsko škodo.

1. Vlada je odškodninskemu zahtevku oporekala.

2. Sodišče meni, daje pritožnik gotovo utrpel nepremoženjsko škodo. Na pravični podlagi mu sodišče po tej postavki prisoja 1.000 EUR.

B. Stroški in izdatki

1. Pritožnik je zahteval tudi približno 1.077 EUR za stroške in izdatke postopka pred Sodiščem.

2. Vlada je zahtevku oporekala po višini.

3. Glede na sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov in izdatkov le, če dokaže, da so dejansko in nujno nastali in so bili razumni glede na celoten zahtevek. Sodišče ugotavlja, da so pritožnikovi odvetniki, ki so zastopali pritožnika tudi v zadevi *Lukenda* (glej zgoraj), vložili skoraj 400 pritožb, ki so razen drugačnih dejstev v bistvu enake kot obravnavana pritožba. Zato Sodišče v obravnavani zadevi ob upoštevanju podatkov, s katerimi razpolaga, in gornjih meril ocenjuje, da je pritožniku razumno prisoditi znesek 1.000 EUR za stroške postopka pred Sodiščem.

C. Zamudne obresti

30. Sodišče ocenjuje, da je primerno, da se zamudne obresti obračunajo po mejni posojilni obrestni meri Evropske Centralne Banke, ki se ji dodajo tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE

1. *razglaša*, da je pritožba dopustna;

2. *razsoja*, daje prišlo do kršitve člena 6 § 1 Konvencije;

3. *razsoja*, daje prišlo do kršitve člena 13 Konvencije;

4. *razsoja*,

{a) da mora tožena država pritožniku v roku treh mesecev od dne, ko postane sodba v skladu s členom 44 § 2 Konvencije pravnomočna, plačati 1.000 EUR (tisoč evrov) za nepremoženjsko škodo in 1.000 EUR (tisoč evrov) za stroške in izdatke, skupaj z vsemi morebitnimi pripadajočimi dajatvami;

(b) da se na navedene zneske od dneva, ko poteče rok navedenih treh mesecev, do plačila obračunajo linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji posojilne obrestne mere Evropske Centralne Banke za vse zamujeno obdobje, z dodanimi tremi odstotnimi točkami;

5. *zavrne* v preostalem delu pritožnikov zahtevkov po pravičnem zadoščenju.

Napisano v angleškem jeziku ter posredovano v pisni obliki 29. junija 2006, v skladu s členom 77 §§ 2 in 3 Pravil Sodišča.

Vincent BERGER Sodni tajnik	John HEDIGAN Predsednik
-----------------------------	-------------------------------